

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Liber pandectarum medicinae

Matthaeus <Silvaticus>

[Venedig], 10. Okt. 1480

Sequitur de K

[urn:nbn:de:bsz:31-316129](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-316129)

Juelse. i. duricies palpebre quando vix elenatur :
 Juelsen .i. alaca maris.
 Juuba siluestris. i. fidia: et est nabach.
 Jualon. i. ceterac. Juiera. i. persicaria.
 Jubal. i. polium. Jubali idē qđ supra
 Jubalion .i. hypericon.
 Jubedi est cibus arabicus factus ex rizo et lacte et
 pinguedine multa.
 Jubedu idem quod supra.
 Jubifilla .i. rubigo: s; qñ ponitur sine determina
 tione debet intelligi pro eris rubigine.
 Jubifillai idem quod supra.
 Judaica quid est lege erbum.
 Judac .i. poliū maius.
 Judalegi est cibus qui fit de micis parue placēte
 sup qđ fūdit pinguedo q̄ a carne affata defluit: q̄
 bus qñq; berbe cocte mīscuntur.
 Jubede sūt mice q̄ sūt de pna placēta: vt supra.
 Jubebegi idem quod supra.
 Jubebet est cibus qui vocat rui: et sūt mice panis
 super quas funditur pinguedo pulloz columba
 rum cum assantur.
 Judebimite .i. iudebet.
 Jular est germen palme siluestris.
 Julmar idem quod supra.
 Julep. i. syrupus simplex ex sola aqua et zucarō.
 Julben est pisa legumen.
 Julbem idem quod supra.
 Jumaim. i. ficus fatua. Juma. i. iuncus.
 Jumati idest radix palme siluestris.
 Jumalion .i. pomulaca agrestis
 Jumen. i. sicomori fructus: et sunt ficus fatue.
 Junes idē qđ supra. Jumeim idē qđ sup
 Juminizū. i. frumentū. Jumi. i. vñee.
 Jumij idem quod supra.
 Junadabauster .i. castoreum.
 Jundabeauster idem quod supra.
 Jundabeaustari idem quod supra.
 Jundebednstoz .i. castoreum.
 Jundebednstoz idē qđ sup. Jundeal. i. alcanna.
 Juniperus quid est lege habilbalach.
 Junis. i. vacca iuuenis. Juncia. i. cyperum.
 Juns. i. dragontea. Jurasel. i. pilotru.
 Juraseli idē qđ supra. Jusetab. i. gariofilata
 Jurga. i. chryfocolla. Jusab. i. amomū.
 Jusabi idē qđ supra. Justiab. i. gariofilata
 Jusicap. i. cymbalaria. Jusicapi idē qđ sup
 Jusitium .i. luctus publicus.
 Jusoip .i. armoniacum.
 Jusof .i. ficus lupi.
 Juscolles quid est lege chryfocolla.
 Jusulp. i. pillium. Jusuan. i. polium.
 Jusquiamus quid est lege beng.
 Jus. i. erugo vel flos eris: s; falso imo ē viscolles.
 Juntia. i. qđ dā conditū sic vocatum.
 Jnula campana est species ellenij: et vocat panax
 Jnus lithus .i. tartarum.
 Incubus et noiat strangulatio: noiat arab. albe
 dilen et alchatum. i. egritudo in qua hō sentit vt in
 somnū egrediat fantasma graue sup se cadēs vis

eius et motus: et fortasse p̄focat p̄pter pozoz opi
 latioes: et cū ab ipso sepat excitat eā subito.
 Inguinaria fm̄ Pl. est herba que dī artemon p
 bibens doloze inguinū etiā in manu retenta.
 Inguilia est qđ dā conditū sic noiatum.
 Inguiale nascitur intra petras et loca aspera. hec
 herba nocte tanquam stella in celo lucet a deo: vt
 eam videntes ignorātes putant fantasma se vide
 re: a pastorib; maxime vñ: lege p̄ ipa asterion.
 Inmusil est quedam species calamētū.
 Inqumatizare .i. infundere.
 Incuba soliflega cicorea: endiuia siluestris: spō
 sa solis idem.
 Ippuris. i. hyppuris. Irsalepidis. i. gypsū
 Irundo. i. sanguifuga: pro qua lege carraf.
 Isculi quid lege caratin.
 Iusemum .i. sambucus.

Sequitur de. K.

Lalab .i. insquamus.
 Kaalabi idē qđ s.
 Kaapion .i. vñee.
 Kaalmes. .i. kesmes.
 Kaermes. .i. grana tinctor.
 Kaeri. .i. lacca.
 Kaitamon est lachrymus arboris myrte similis
 gustu bromosof: hoc maxie thymiamatibus admi
 scet mirrba et storace admixus vt grau; sumiget.
 Kaysum .i. pumex.
 Kaadarz .i. granū fenugreci.
 Kandaū idem quod supra.
 Kandal .i. agrifolium.
 Kabas. i. tinctura rubea facta ex lacca.
 Kabaotil. i. granū nil. Kabar. i. capparus.
 Kabelmebeld. i. auellana. Kabilion. i. bypicō
 Kabesar. i. sisamus. Kacabū. i. cacabum
 Kaccabū qđ dā est rupis kaccabū faciens florem
 rubeū qđ in medicinis nullius est efficacie. Est ali
 ud kaccabū qđ oritur in planicie et locis pinguib;
 et est species stringni: pro qua lege stringnū. et silt
 aliud kaccabū qđ vocatur kaccabū veneris: pro q̄
 l. l. nenufar.
 Kacessia .i. kachessia.
 Kachessia debet dicere et non kacessia: et est mala
 habitudo que precedit hydropisim.
 Kacifal .i. enula.
 Kacif .i. fungus.
 Kachiroe .i. semen ferule.
 Kacule .i. cardamomū.
 Kacur .i. ozimum.
 Kacuri idem quod supra.
 Kadar .i. pumex.
 Kadalf .i. cyperus.
 Kadalfs idem quod supra.
 Kadea .i. volubilis.
 Kadiafroz .i. pilotrum.
 Kadil .i. litium.
 Kadustir .i. polium.
 Kadustiri idem quod supra.
 Kadus .i. vas.

Kafas. i. epatica	Kafasi ides qd sup.
Kafaniot	i. anzaruta.
Kafiar serendi	i. asfaltu iudaicum.
Kafri quid est lege nakala.	
Kafiril	idē qd supra.
Kaffoziasin	i. scordeon.
Kafur. i. capboza.	Kaffoz idē qd s.
Kafurach. i. bdelliu.	Kafur ai. i. ceterac.
Kabaleb	i. lenticula aque.
Kabair est species cucumeris.	
Kabas almodica. i. herba similis aneto humido.	
z folia eius sunt sicut malua: z poma eius parua:	
z involuitur super arborē sicut volubilis.	
Kakal. i. cardamomū.	Kakabi. i. aifdo.
Kakafan	i. prassium.
Kakengi est secunda species stringui.	
Kakengi	idem quod supra.
Kakemb. i. kakabum.	Kakfen. i. bihar.
Kakille herba facta sicut vsnen falsi saporis: z est	
herba purgatiua aque citrine.	
Kakillei	idem quod supra.
Kakie idest flores similes violis: z sunt keiri.	
Kakochimon. i. malus humo: laborans.	
Kakol	i. cardamomū.
Kakilem	i. abrotanum.
Kalatabas	i. platanns arbor.
Kalamuiche	i. calamentum.
Kalamita carta	idem quod supra.
Kalangie. i. cibus qui fit ex pulmone z corde z e	
pate incisis minutis cū oleo mixtis: in quo post re	
motionē p̄dictorū ponit pap acetū: z ouaz croc.	
Kaltar	i. ferula.
Kalendula quid est lege karannos.	
Kalep. i. cretanus.	Kalepi idē qd sup.
Kali est planta in littozibus maris nascēs similis	
vermiculari pinguis z falsa: que cōbusta cinis ei	
cōglobat in massa: que nro idiomate vocatur se	
da ex qua fit vitru. sal vero qui in eius decoctio	
ne quā sit vitru emanat est sal alkali. z dicunt ara	
bes qd cali est species vsnen. Ras is vo in li. diuisi	
onū ca. de dolore dentiu: kali ingt ē almē affur.	
Kalip.	i. milium folis.
Kalitricū. i. herba sanguinaria vel pedes pulli: p	
q lege gallitricus.	
Kalliominos	i. nocina glans.
Kalis. i. bonū.	Kalofari. i. arsenicū
Kalofari idē qd supra.	Kal. i. acetū.
Kalb. i. coz.	Kamac. i. bdellium.
Kamafur. i. bedeguar.	Kamafur idē qd s.
Kamefe	i. pentafilon.
Kamec. i. confectio de qua fit gallia.	
Kamedapnes quid est lege camedafnes.	
Kamezir	i. fructus tamarisci.
Kamefit	i. fructus tamarisci.
Kameleos. i. kamelus.	Kameab. i. triticum.

Lap. 379.

De Almeactis ara. z iacta: grece
meactio: latie ebu
lus. Sciēdū qd actis ē sambuc. Kame
actis dī ebulus: z sunt plante omnibus note. Un

de versus. **Sābuc** est actis: s; ebulus est kameacti
Sera li. aggre. ca. kameacti: kameacti due
sunt species: quaz vna grece dī actis
in latino sambucus: z secunda noiā in greco ka
meactis: z eius est intentio terrenus actis: z in la
tino dī ebulus. virtus eius est que desiccāt z incar
nat: z resoluit resolutione tempata. **Pli. ca.** kame
acti eius due sunt species eaz: vna assimilāt arbo
ribus habentibus ramos similes cannis rotundis
qz color est ad albedinē: z sunt longa. z sunt i eis
quatuor: folia aut quinque porrecta super ramos qd
libet: z similia folijs nucis: minora tamen eis: ha
bentia granē odorē: z in summitatibus ramos sunt
flores albi: z grana similia granis viridis? vel len
tis: quoz color declinat ad purpureitatē cū nigre
dine: z sunt velut in racemis: z habēt multā humi
ditatē habentē odorem lini: z ista dī actis. alia vō
species que dī kameactis est minor prima: habet
ramos magis pertinentes herbe quadratos: in q
bus sunt multi nodi: z folia inuicē distantia: z sin
gulis nodis similia folijs amigdalie in summitatē
bus suis: nisi quia habent venas: z sunt longiora
eis habentia granē odorē. z in summitatibus ramo
rū sunt capitella similia coronis supradicte speciei
z semen z flos filr. z hz ramos longos grossitudinē
digiti **Bal.** actis siue sambucus que magna
hūtes. **quidē z arbozea necnō herbalis**
magis: quā quidē z camezeon. i. ebulū vocant: am
be exsiccatine virtutis sunt solidatiue: z mediocri
ter diapho **Dias** ca. actis. duo sunt genera
retice. vñ arborosus est: bastas
habens cannosas z rotūdas z erectas. folia habet
quatuor aut quinque in bastis similia nuci regali et
oblonga cū graui odore. flores sunt ei albe in ca
pitibus bastarum. semen vero simile habet tere
bintho subnigellum: z purpureū: z in modū botri
cōpositū: multū succū habēs. **Allez** genus est qd
kameactis dicit: a multis vō appellat eciosacta: z
laune ebul: s; breuior est. z herbosas bastas habet
quadrās z nodosās: z folia in singulis nodis simi
lia amigdale: sed venosa z oblonga cū odore gra
ui. in bastis capitella sunt similia supradictis: z se
men z flos. **Radix** eius grossitudinē digiti ē hūis
z lōga **Posse** contra arteticam z podagra
est. chiragrā datur succus radi
cis eius vel curionum eius. z valet contra leuco
pblegmicam. contra tumorē extremitatum fiat
fomentū ex aqua salia decoctionis radices. z curi
onū eius totiusq; herbe balneū factū ex aqua de
coctionis ei? valet cōtra arteticā z leucopblegma
ticā. succus kmeactis: z potissime radices eius ac
ceptus ad q̄ritatem ouaz. z. curat laxando leuco
pblegmicā: hoc operatur similiter clystere in q
mixtū est de **Dias** virtus est kameacū si
succo eius. **pica:** que accepta hūmo
rem aquosum ventris deponit. z cacostomatica
est. folia ipsius elixa z sumpta sicut olus ventrem
mollunt: z maxime choleram deponunt. haste il
lius tenere elixē z comeste oia similitur facit pos
sunt. **Radix** ipsa elixa bydropicis exiniū remedi

um est. morfib⁹ vipere imposta et bibita occurrunt
 cocta in aqua et fomento adhibita durities matri-
 cis soluit. semē eius cū vino bibitū oīa similiter fa-
 cere nouit. cū oleo inunctū capillos nigrescit. folia
 eius viridia tumores spargunt. polenta mixta cō-
 bustionibus imposta prestolatur. morfibus canī-
 nis imposta medentur. vulneribus paracolestim
 faciunt. sinus vulnerum ad sanitatem perducunt.
 hydropicis et surdis fomento adhibita prestolan-
 tur. supfluos sonos aurium in auribus infusam cō-
 pefcit similiter. et vmes occidit. scabies et pruriges
 tepidū fomento adhibitū phibet. morfibus vene-
 natis occurrunt. acceptū sanguinē et lac coagulatur
 soluit sic. et sanguisugas bibitū occidit. tussim anti-
 quā cōpescit: sed recentē auget. orthonoicē calidū
 pdest. rheuma gule gargarismo phibet. squinan-
 tias singularē pstat effectū. vnule pendentī subue-
 nit. dolorē dentū tentū in ore mitigat. Actis dicitur
 sambucus kameactis ebulus desiccatione virtu-
 tis sūt: et glutinatione: et diaphoretice. tenerū ebu-
 li cū folijs tritū: et cū vino potui datū calculosis p-
 dest. radix eius ī aqua cocta ad tertiam: et bibita sple-
 neticos mire inuat.

Kamfe. i. pentafilon.	Kambe. i. senation.
Kamir. i. fermentū.	Kamirac. i. lac.
Kamich	i. vñce.
Kamereos grece: latine quercus: qm̄ hz folia par- ua similia quercus et amara. et alio nomine vocat camedreos.	
Kanabel. i. albasen.	Kanabit. i. canlis.
Kanea	i. periculum.
Kantarzet est cardus vel species eius.	
Kanesim	i. marissilia.
Kanengi	i. gūmi pini.

Cap. 380.

Kanbel ara. gre. albasen: latine
 semen lumbicorum.

Sera li: aggre. cap: kanbel assi-
 milat arene: et ascendit su-

per ipsum glaucedo. et est in substantia eius stipti-
 citas fortis. et expellit ascarides. Et idē auc. Alimā
 sois. kâbel vel kanabel est ca. et expellit ascarides
 et cadit super terrā albā: et nō seminā: et est vna o-
 rebus que cadit de celo. Et idē auc. Aluisimen: kâ-
 bel est res in qua est glaucedo solidant cū ea olle
 qm̄ frangunt. et dī q̄ reperitur sup terrā in cora-
 sceni postq̄ pluit: et colligit tunc. et qm̄ bibit trituz
 expellit lumbicos: et ascarides: et laxat ventrem.

Anic li: 2: ca: kâbel. kâbel est ca. in tertio:
 et est semen arenosuz qd̄ coopit rube-
 do que est minor rubedine lapidis in felle bonis
 reperi. et in ipso est stipticitas vebemens. interfu-
 cit vermes et ascarides: et expellit eos.

Kanabre est tertia species brassice.

Kam	i. cyperus.
Kanil	idem quod supra.
Kanbra. i. bassica	Kanut. i. kanne.
Kanui	idem quod supra.
Kanuār	idem quod supra.
Kapar	i. capparus.

Kapara est quedam planta spinosa: quā Dias. de
 scribit.

Kapparus quid est lege capparus.

Kapificon. i. rom: quam latine capreueffa vocāt
 est et lapacium acutum.

Kapocareos i. carpobalsamū.

Kapoliac i. bardana.

Kapoliastis idem quod supra.

Karam est proprium nomen loci.

Karaka. i. karua. Karasis. i. opium.

Karabintus. i. apostema velaminis cerebri: et est
 phrenesis.

Karibitus idem quod supra.

Karata. i. karabie semen vel xilique: et est gen⁹ pō-
 deris granoꝝ triuz ordeī. et aliqui dicunt quatuoz
 granoꝝ.

Karatidas i. papauer cornutū.

Karab est species aconiti.

Karaba i. cucurbita.

Karatin i. lūbzi terrestres.

Karabe quid lege erraticuz.

Karatidas i. memit.

Karbanos i. cancer marinus.

Karda i. cicer erraticum.

Karfati. i. cinnamomū.

Kartam i. cartamus.

Kareo i. semen ferule.

Karabeth i. belleborus.

Kardel i. synapis.

Kardemen. i. cardumeni.

Karme i. karmet.

Karmem i. grana tinctorum.

Karmem idem quod supra.

Karmezich i. fructus tamarisci.

Karmene. i. serpens nō interficiens morfu tū: in
 mo visu et auditu siue sibillo.

Kartetica i. leucoplegmatica

Kanersir i. fructus tamarisci.

Karion est fructus nucis regalis.

Karidia. i. nux regalis. Karia idē qd̄ supra

Karion idē qd̄ supra. Kariana. i. persica.

Karion basilicon idē qd̄ supra.

Karion ponticon i. nux auellana.

Karma i. karni.

Kardia i. cardiaca passio.

Karfisir. i. apij semen. Karnub. i. xiliqua.

Karfich. i. semen tamarisci. Karon. i. mugat.

Karoli. i. apij risus. Karpo. i. semen.

Karpobalsamum idest fructus balsami.

Kartomi i. arbor karabe.

Karumfel i. gariofilus.

Karmufel idem quod supra.

Karybia. i. xiliqua. Kbas. i. lactuca.

Cap. 381.

Karamos vel kalcdula. Pl.
 ca: kalendula. est

herba cui⁹ stipes plurimos hz ramos.

folia eius sunt sitia folijs conize maioris: s; angu-
 stiora et pinguiora cū aliquali viscositate: et odore
 graui velut coniza. flos eius aurosus simul auri-

gali vel butalmos, semina eius quāplurima ordi-
 natim posita in capitulo quodā habentia formaz
 comiculor. et ipsa semina sunt pilosa. aliquatū est
 ca. et sic. cō. **Dosse** virtutē h̄ stringendi: cō-
 plexionis. **Dosse** fortandi: et desiccandi. cō-
 tra dolorē dentium pulvis eius si inuoluat in bōbi-
 ce et dentib⁹ applicet statim dolor cessat. filr nari-
 bus intrōmissa vermē qui est in dente occidit. cō-
 tra rosulas pedū valet fomentū ex ea factum.
Karambi. i. bastica.
Karanea. i. arbor cornus. **Kear.** i. citrullus.
Keari quid est lege beadi.
Kearseambar i. cassia fistula.
Keisim. i. leuisticū vel fiseleos campestre. et ē her-
 ba similis ferule habens semen album simile len-
 ticule: pro qua lege leuisticam.
Keisim campestre idem quod supra.
Keisim i. abrotanum.
Keilus idest permixtum vel permixton.
Keiba. i. gūmi. **Keiken** idē qd̄ s̄.
Keiken i. lachrymus arboris silis mirrbe gustu
 bromoso. hoc maxie thymiatibus admiscet: mir-
 rba et storace admixtis vt gratius fumiget.
Keiben. i. lapis qui est sicut cancer.
Keiken est kancamon: et est lacca.
Keizangen i. lingua bonis.
Keicambe idem quod supra.
Keusen. i. bihar. **Keba.** i. bdellium.
Keban idē qd̄ supra. **Kebalon.** i. tafia.
Kebeu. i. quoddā tubex genus adunatum in ma-
 gnitudine testiculi.
Kebum i. epar.
Kebezkeerzsenz est genus quoddā fungor.
Kebikegi. i. portulaca habens lac.
Kebikegi i. lupinus siluestris.
Kebikegi i. apium risus.
Ke Kane est quoddā genus catapucie: cuius folia
 sunt similia folijs strigni.
Ke canei idem quod supra.
Kekeengi quid est lege hameb.
Kechemgi idem quod supra.
Kechelab i. marubium.
Kechebelingi. i. arsenicū. **Kedria.** i. cedria.
Kedros. i. cedrus arbor. **Kedus.** i. ceterac.
Kedusi idē qd̄ supra. **Kedusirno.** i. aurius
Ke falaga. i. cefalargia: et est dolor capitis.
Ke fali i. caput.
Ke falokonida i. lens capitis.
Ke fali indi i. costū dulce.
Ke fe. i. cinnamomū. **Keffe** idē qd̄ supra.
Ke fo. i. cucumer asininus. **Ke fo** idē qd̄ supra.
Ke foil idem quod supra.
Ke kabze est vna ex sp̄c̄b⁹ vnicis: et est subrufa.
Ke bal i. amomum.
Ke kil i. melilotū.
Ke kikenb. i. bibeengi. **Ke kiken** idē qd̄ s̄.
Ke kelangi. i. cōfectio inda: et elagic. i. abus qui fit
 ex pulmone cordis.
Ke pate: pro qua lege kalangie.
Ke lagon i. acetosa.

Ke lengi. i. cōfectio inda. **Kele.** i. ermia.
Kele idē qd̄ supra. **Ke lmes.** i. kermes.
Ke lileluet lucalit i. meliloum.
Ke lilech i. abrotanum.
Ke mac quid est lege altagumach.
Ke mac. i. cyperum. **Ke me.** i. galbanum.
Ke mes. i. grana tinctoz: vt apparet si leges lapis
 stellatus: et melue de medicinis laxatiuis.
Ke meliū. i. sp̄c̄s d̄ mest niḡ mortifera: et ē laurosa
Ke medeki est species camomille.
Ke melr i. opoponax.
Ke mic. i. kema: naz istud significat in plurali qd̄
 illud in singulari.
Ke mos est vehemens tumor oculorum.
Ke mosi idē qd̄ supra. **Ke mos.** i. psillotrū.
Ke munabi. i. cyminū. **Ke mul.** i. anthera.
Ke muli idem quod supra.
Ke namides i. grana vuarum
Ke namides idē qd̄ supra. **Ke lar.** i. folium.
Ke nabar i. balsamita.

Cap. 382.
Be nne i. bezabar siue berzart.
Enax i. lapidario suo: est
 quidā lapis multū carus regibus: q̄ ge-
 nerat in oculis ceruoz in oriente: qui cū serpetes
 comedunt deponentes senū vt fortiores fiant: in-
 trant flumen vbi morant̄ imersi vsq; ad caput tā-
 diu quousq; sentiant virtutē veneni separata: inte-
 rea lachrymā emittūt: que coagulata in oculis in-
 terdū vsq; ad magnitudinē nucis desiccatur: donec
 cadat cum de flumine exierint: et sic inuenit̄: et hec
 dicitur venenorum tyriaca.
Ke nech albedi i. galbanum.
Ke nkeret i. gūma acosof.
Ke non. i. almagat. **Ke noli.** i. valeriana.
Ke noli idē qd̄ supra. **Ke niurū.** i. keneuri
Ke nat i. kerna.
Ke nan idem quod supra.
Ke posar. i. sigillū salomonis: et ē herba sic noiata
Ke posari idem quod supra.
Ke posos. i. auis merulus vel merulus.
Ke rat. i. xiliqua. **Ke ras.** i. cornu.
Ke ratos clafij i. cornu ceruinū.
Ke rates est pondus sumptū a semine filocaracte
 et secundū Auic. et Jo. Sera. est pōdus ponderas
 grana quāmoz orde.
Ke ratia. i. xiliqua: qd̄ arabes vocant harinob.
Ke rasea i. cerasa.
Ke ra i. tunica comea oculi
Ke rphadarimi. i. citrum. **Ke repli.** i. crepula.
Ke rali. i. mumia. **Ke real.** i. vinen.
Ke rbet i. bellebois.
Ke rcetas i. papauer miconis.
Ke rse. i. cortex cuiusq; arboris.
Ke rse ar omanicū. i. cortex colorē habens purpu-
 reū: et sapore gariofili absq; dulcedine cinnamo-
 mi: q̄uis dulcius fit q̄ gariofilus. et aliqui ponunt
 pro eo cinnamomum.
Ke rkefcke i. cucube.
Ke rkeine i. curcuma.

Kermes. i. coccus: vel dr̄ tinctura facta cu; lacca:
 vt apparet si leges aec.
 Kermel. i. fer kitran.
 Kersenie idē qđ supra.
 Kerium. i. mensis.
 Kernich
 Keradenen est quoddam granum quo caremus
 prouocans vīnam ⁊ mensura.
 Kerundenen idem quod supra.
 Kesaboz i. arsenicum.
 Kese i. herbus.
 Kesearire i. hozipilatio.
 Kesen i. cortices glandiu;. ⁊
 Kesen idest quoddaz genus fungi ⁊ tuberū adu
 natum ad modum testiculi.
 Kesse i. cinnamomum.
 Kesmes. i. passule sine nucleis: vt apparet si leges
 literam barin.
 Kessen i. cortices glandiu;. ⁊
 Keste i. herbus.
 Kestris i. piscis mugilus.
 Kesibe sunt fastes nigredini attingentes radicibus.
 Kesikegi. i. arsenicum. Kestio. i. vetonica.
 Keso i. cymbalaria.
 Restros helmige. i. lumbicus ventris.
 Rest ara. vocat̄ cibus qui fit de simula ordeī ⁊ la
 cte acetofo butiro extracto: ⁊ fit ad magnitudines
 magnarum pillularum.
 Resum. i. abrotanum. Resum̄ idē qđ sup.
 Resumen .i. ⁊ grana. v.
 Retana est qđdā genus catapucie: cui? folia sūt si
 milia folijs stringni.
 Retba vel arisa i. catapucia.
 Rejai. i. pimpinella. Rejai idem qđ s.
 Rejai idest tiūmallus vel anabulla.
 Rejai. i. arbor draganti. Rejai idē qđ supra.
 Rez. i. suolloli: pro quibus lege seta.
 Rianos est quedā species coloris: lege cianens.
 Riantis. i. faba. Riachus. i. cyathus
 Riar i. citrullus.
 Riarfarabar. i. cassia fistula. Rieth. i. galbanū.
 Riem est locus quidā. Riem idē qđ supra.
 Rindion. i. semē minois mezereon vel cocogdy.
 Rindioni idē qđ supra. Ribar. i. acetosa.
 Ribari idē qđ supra. Ribasuf. i. epatica.
 Ribili. i. sicados. Ribili idē qđ supra
 Ribit i. sulfur.
 Rica. i. malus appetitus qui cōtingit mulierib? p
 gnātib; comedenibus lutum vel pontica.
 Rida i. turdus auis.
 Ridaminū. i. malū terre. Ricta. i. rica.
 Riare. i. dragantū. Rikire idē qđ sup.
 Ric. i. galbanū. Rida. i. bircina.
 Ridaloi. i. hypericon. Ridaloi idē qđ sup.
 Ridia i. cymbalaria.
 Ridria. i. cedria: ⁊ est gūm̄i cedri.
 Ridora idē qđ supra. Ridonia. i. citonia.
 Ridol i. spargula.
 Ridomon i. artetica: ⁊ ē herba
 Riga i. cordumeni.

Riga. i. matrissilua. Rigali idē qđ supra
 Ribili. oia instrumēta gressus: vt cossa crus pes.
 Rigili idē quod supra. Rikabant. i. satyrīo.
 Rikabali. i. palma xpi. Rikabali idē qđ s.
 Rikidos i. citados: ⁊ ē galla.
 Rikide. i. dragantum. Rikiban. i. bironia
 Rikil. i. grana granatorum siluestrium.
 Rikaru. i. silix. Rikamia. i. cadimia
 Raldaru idem qđ supra. Rildin idem qđ s.
 Riler i. falio de oriente.
 Rilke idest ordeum excorticatum ⁊ fricatuz ⁊ co
 ctum cum multa aqua. ⁊ est illud quod vocat̄ pū
 sana ordeacea: ⁊ est far ordeī perfecte coctum.
 Riliam. i. venter vel fundus stomachi.
 Rilia idem qđ supra. Rilio. i. sparagus.
 Rilile i. melilotum.
 Rilimalchus idem quod supra.
 Rilil i. myrabolai citrini.
 Rildonion i. celidonia
 Rilit i. sparagus
 Rilil i. corona regia.
 Riliini i. cadimia.
 Riliimia idem quod supra.
 Rikil grana granatorum siluestrium.
 Riloliol i. celidonia.
 Rildolion idem quod supra.
 Rildolioni idem quod supra.
 Rilus. i. succus. Rilbu. i. canis.
 Rilduar. i. cedar. Rimar. i. zimar.
 Rimaloc i. abrotanum.
 Rimaloch idem quod supra.
 Rimia lepra i. fabe farina.
 Rimia i. cadimia.
 Rimia don i. balsamita.
 Rimolea i. cimolea.
 Rimoboz i. puber.
 Rimofarch i. scordeon.
 Rina i. galbanum.
 Rinarium i. catulus canis.
 Rinamomū i. cinnamomum.
 Rinarion i. kinarium.
 Rinna i. cardus.
 Rineki i. squinantia.
 Rinelion i. amomum.
 Rinelion idem quod supra.
 Rinikion. i. herba que assimilatur alle feide: ⁊ cū
 ea abstergitur vitrum.
 Rindikion idem quod supra.
 Rinkil. i. ros marinus: illud vocabulum ponitur
 in antidotario Damasceni. vi. qui incipit zucaru; ⁊
 alkikil vel alkinkil: ⁊ est post. vi. qui incipit zucā
 rum buglossatum.
 Rinomia idest musca canina venenosa.
 Rinosbatus i. cinosbatus.
 Rinosbaton idem quod supra
 Rinodentes idest canini dentes.
 Rinopotano idest canis stimalis: ⁊ ē castoreum.
 Rinoglosson idest cinoglossa.
 Rincom prasimon idest tormēta oris.
 Rinusol idest apū risus.

Kinnup. i. prassiu.	Kincus. i. lotincus	Klmas	idest gradatio.
Kiparissos idest ciperissus vel semen eius.	i. epatica.	Klinopodhes	i. kinopodion.
Kipar	idem quod supra.	Krisolocanna	idest atriplex.
Kipari	Kiperon. i. laureola	Krin. i. ordeum.	Krimon idest lilium
Kipez. i. cypez.	idem quod supra.	Krikinum	i. cartamum.
Kiperion	i. sterqus qd est fum ^o	Krimoides sunt frusta simul vel grana parua.	Krios idest frigus.
Kippus	Kipfusi idē qd sup.	Krios idest aries.	idest iudicium.
Kipfus idē qd supra.	Kiran. i. karates.	Krisis	i. ordeolus oculi
Kirada. i. ouricio.	idem quod supra.	Kritarion	idest ordeum.
Kirates	Kiramenō. i. napta.	Krite	i. critanus marinus
Kirades. i. scrofa.	idest carta.	Kritana	i. lac acetosum.
Kirtas	idest mentastrum.	Koab	Koatan idē qd sup.
Kircin	idest cinnamomum	Koalos idest aranea.	Koba. i. auellana idica: et est fruct ^o q vocat fausei.
Kirferdarfani	Kirte idest varices.	Kobastron idest spodium.	Kobus. i. panis.
Kirse idē quod supra.	Kiri est flos qui redolet vt gariofilus: et est keiri	Kobus bacce. i. nux sarch: q vulgo melecbeta d ^r .	Kobali idē qd sup.
Kiri est flos qui redolet vt gariofilus: et est keiri	Kirriū est quoddā os ex omnibus ossibus tibie	Kobal idest epatica.	Kobalion. i. virga pastoris.
Kirriū est quoddā os ex omnibus ossibus tibie	Kirriū est species tinee capitis: que facit forami	Kochi est quoddam animal marinum: qd vulgo	Kochia. i. papauer.
na manantia saniem simile melli. differt aut ab a	coris magnitudine foraminū. Pau. ca. da acozis.	dicatur vitulus marinus pilosus: habens quatuor	pedes similes pedib ^o camli: et parit catulos: et exit
Kirtis epatis	idest gibbi epatis.	ad terram inter dum ad pasqua.	
Kirul	idest serpillum.	Kodie	i. chonche coode
Kirukes dicit ^r greci: latine colores qd ^o tignit pani		Kokon idest coccus.	Kocrosan. i. vlnce
Kirun	i. cartasilago.	Koda	idest fragaria.
Kisa	idest grana solis.	Kodal	i. spona solis.
Kisal	idest gentiana.	Kodal	idem quod supra
Kisapon	idest saponaria.	Kodia idest papauer.	Kodil. i. muscata.
Kisarfafalista	idest castalignea	Kodianthos	idest nenfar.
Kise idest cibus qui fit de simula ordeī.		Kobol. i. pulvis oculorum.	Kobobran. i. tucia.
Kismes idest passule sine nucleis.		Kobolab. i. oculus xpi.	Kokiū. i. chochi.
Kismez	idem quod supra.	Kobimulm	idest pzum.
Kisserton idest pumex.	Kisobran. i. cicuta.	Kobinos cocceus cochin ^o sanguineus color ru	
Kismos idest hedera.	Kissos idē qd sup.	bicundus.	
Kissokokilion	i. bacca hedere.	Kolanicos	idest racemus.
Kiscos	idest agnus castus.	Kollanicos	idem quod supra.
Kisch est cibus qui fit ex simula frumenti aliquā		Kollalicon	idest purgatorium.
do ordeī macerati in lacte acetoso: qui faciunt pil		Kolcmbas	idest oliue.
ulas maiores ciceribus: et deficcāt: et cōseruāt has		Kolembas	idem quod supra
coquunt cū caribus vel pinguedine elixantes: et		Kolefia	idest trifolium.
est cibus infrigidatiuus. in almanfore iubetur va		Kolimbis	idest kolembas.
ri diabetis: et d ^r etiā kisch ipsa simula farine vel		Kollyrion	idest collyrium.
ordeī cū lacte acetoso cocta.		Kollitrac	idest ceterac.
Kist est nomen mensure: et est idē quod kist.		Kolofonia idest refina frixa vel composita: et est	
Kist est nomen mensure. Jo. Sera. libro. vii. de cō		pix greca.	
fectio. electuarij de citonij auc. Gal. que ex ea est		Kolon idest intestinum penulimum.	
romana est libra. i. 5. Idem Auic. capitulo de scia		Kolus	idest anue.
tica. kistum est cotile oue.		Komafon	i. vmblic ^o veneris.
Kita idest vlnce.	Kitran. i. alkitrā.	Komafon	idem quod supra
Kitramon	i. cretanus roman ^o	Komasi	idest almea.
Kitelimir	i. cucumer agrestis	Kooma	idest calx vina.
Kitbelimir	idem quod supra.	Komidion idest gūmi cuiusq; arboris.	
Kitria	idest cirum.	Komidan	idest alcanna.
Kitira	idest draganum.	Komidascalum	idest uniperus.
Kitifucus	i. folia diaforetica.	Komon idest cicuta que dicitur komos.	
Kitira	idest citbara.	Komertes	idest puluis.
K. trinos	i. colo: cirinus.	Komal	idest almea.
Kitum est genus arboris: que facit gūmi: quo cor		Komaliop	idest culcassa.
pora unguis ne putrescāt: et vocat arbor moztuoz		Konalif	idest mellissa.
Kitum	idem quod supra	Kones	idest bistorta.
Klidbenmia. i. purgamen sarmentorum.			

Kondes	idest condisi.
Konder	idest olibanum.
Konis	idest cinis.
Konditos	idest vinum cū speciebus conditum.
Kondisal	idest balsamita.
Konos	idest culex.
Konosium	idest cooperatorium lecti.
Konos	idest pinex.
Kopar	idest viscus.
Koparion	idest bistorta.
Koppar	.i. herba fullonum.
Kopos	idest stercus capinum vel qōcūq.
Kopros	idem quod supra.
Koproff	idem quod supra.
Koial	idest corallus.
Korat	idest senation.
Korabion	idest almea.
Kori	idest pupilla oculi
Korion	idest coriandrum
Korica	est fluxus rheumaticus ad nares.
Korions	idest conii.
Koron	idest corium.
Kokema	idest crocomagna.
Kolobar	idest cymbalaria
Koml	idest fifeleos.
Kordumeni	idest cerui agreste.
Kordumen	idem quod supra.
Koffeni	idem quod supra.
Kromion	idest cepe.
Kromnion	idem quod supra.
Kuat	idest rosa.
Kuacil	.i. blaccebiantia.
Kual	idest nitrum.
Kuit	idest nitrum.
Kuitb	idest gūmi.
Kuitabel	idest bdellium.
Kuil	idest sene.
Kubafon	idest polium.
Kubafon	idem quod supra.
Kubulas	idest cicorea.
Kubece	idest malua.

Cap. 38.

Rubebe
Sera

idest damirta vel bo
rongiara. la. kubebe
libro aggregationum ca-
pitulo kubebe. Kubebe
est planta habēs folia myrte domestice: nisi quia
sunt latiora eis. et summitates eorum sunt acute si-
cut summitates lancee. et habet fructum rotunduz
aliquantulum depressum: et latum inter folia eius
reperitū: qui quā maturat vergit ad rubedinē: iter
ipsum est granum triangulum. et habet ramulos
filēs ramis plante dicte lar of egredientes ab vna
radice sicut agrostis: difficile frangibiles: longos
circiter brachiū vnū: plenos folijs: et fructus eius
ponticus decinans ad amaritudinē: et color eius
declinat ad rubedinē. Et idem postq̄ cōgregauit
inter sermonē Dias. et Bal. super omnē herba in-
ueni q̄ Bal. non memorauit myrtū agrestem. Et
Digi. nō memorauit kubebas. et vidi q̄ descriptō

Baliēni super kubebas est descriptio Dias. super
myrtū agrestē. Pl. ca. de kubebis. ex eis sunt do-
mestice et siluestres. sunt enim fructus cuiusdā ar-
boris in partibus indie nascentes: et sunt triū gene-
rum. sunt enim siluestres que sunt minores. et sunt
saporis acuti sicut piper. et sunt graues intus ple-
ne breuis stipitis. sunt etiam alijs superiorib⁹ silue-
stres maiores poderose silr: et plene amari saporis
superioribus meliores. sunt alie que sunt domestice
omnibus predictis laudabiliores: iterum inanes:
lenis ponderis: longi stipitis: modice amaritudi-
nis: in summitate habentes planicie aliquā: et vbi
cōiungitur stipiti cōcanitas est quedam: cū masti-
catur fumositas quedā enaporabilis ad cerebruz
ascendit. cū simpliciter ponitur: ista itelligitur. vir-
tus est in folijs et in semine eius. ca. sūt et sic. t. p. t. e.

Posse. Sera. semen eius bibitū vri-
nam prouocat. men-
struis imperat. calculos vesice frangit. ictericis et
cefalargicis medicatur. Radix eius cū viridis est
a mulis pro sparago comeditur: que amara est et
diuretica. Et idem auc. Bal. est medicina similis
sua in sapore suo et virtutibus q̄ est subtilior mal-
tum: ideo fit aperitina opilationū: que sunt in cor-
pore toto. et prouocat vrinaz. et mundificat renes a
lapide qui generat in eis. et est bona gutturi. et stri-
git vtrū. Paulus capitulo de kubeba. Kubeba va-
let cōtra frigidū rheuma. et cōforat cerebrum.
Kuforad. i. pillotru. Kufonil. i. prassium
Kufordarin. i. cinnamomū vel species eius.
Kubulb. i. antimoniu. Kubul. idē qd supra
Kubulungen. i. galanga. Kulas. i. culcasia.
Kulbas idē qd supra. Kulkasi idē qd s.
Kulef. i. salix.
Kulepium. i. mentastrum.
Kuleba. i. cyperus. Kulu. i. vsnee.
Kulumar. i. gariohilata.
Kulbruchelbir. i. pollitricum.
Kulk. i. milium solis.
Kumar. i. kotula fetida.
Kumari. idem quod supra.
Kumarch. i. ozimum.
Kumetri. i. polium
Kumetan. i. arsenicū. Kunte. i. affodillus.
Kuntelion. i. kalendula.
Kuntelion. idem quod supra.
Kuran. i. pix liquida.
Kurat. i. pozum. Kuration. i. vsnee.
Kurtas. i. carte.
Kurt. i. gūmi arabicū. Kufamuz. i. mabab.
Kufali. i. filius ante patrē. Kust. i. costus.
Kumbat. i. color sanguinis putrefacti in facie: et ē
species melancolic: que nominat cutubē: quia eā
habens fugit absq̄ ordine: et eius incessio est diuer-
sa. et kutubut silr est bestiola existens in superficie
aque: que super eam monetur diuersis motib⁹ si-
ne ordine: et quacūq̄ boza aliquid aliud accidit ei
fugit ex eo qd ipsi accidit: deinde apparet et of be-
stiola nō quietens. et of vnlpis alabamatu: veruz
tū magis iunilia sunt duo prius dicta.